

Prof. univ. dr. **Carmen-Silvia Paraschiv**
(coordonator)

Cătălin Marin

Drept procesual penal.

Partea generală

Caiet de seminar

Cuprins

Capitolul I. Noțiuni generale privind procesul penal și dreptul procesual penal. Principiile fundamentale ale procesului penal în România

procesului penal în România	1
§1. Procesul penal	1
1.1. Urmărirea penală	1
1.2. Camera preliminară	2
1.3. Judecata	2
1.4. Punerea în executare a hotărârii judecătorești definitive	3
§2. Dreptul procesual penal	3
2.1. Dreptul procesual penal; normele, faptele și raporturile juridice de drept procesual penal	3
2.2. Izvoarele dreptului procesual penal	4
§3. Aplicarea legii procesuale penale române în timp și spațiu	4
3.1. Aplicarea legii procesuale penale române în spațiu	4
3.2. Aplicarea legii procesuale penale române în timp	5
§4. Principiile fundamentale ale procesului penal	5
4.1. Principiul legalității	5
4.2. Principiul separării funcțiilor judiciare	6
4.3. Prezumția de nevinovăție	7
4.4. Principiul aflării adevărului	8
4.5. <i>Ne bis in idem</i>	8
4.6. Obligatorietatea punerii în mișcare și a exercitării acțiunii penale	9
4.7. Caracterul echitabil și termenul rezonabil al procesului penal	9
4.8. Dreptul la libertate și siguranță	11
4.9. Dreptul la apărare	11
4.10. Respectarea demnității umane și a vieții private	12
4.11. Limba în care se desfășoară procesul penal	13

Capitolul al II-lea. Participanții în procesul penal	14
§1. Organele judiciare	14
1.1. Instanțele judecătorești	14
1.2. Ministerul Public	15
1.3. Organele de cercetare penală	16
§2. Subiecții procesuali principali	17
§3. Părțile în procesul penal	18
§4. Avocatul. Asistența juridică și reprezentarea	21
 Capitolul al III-lea. Acțiunile în procesul penal	 24
§1. Acțiunea penală	24
1.1. Noțiunea și factorii acțiunii penale	24
1.2. Trăsăturile acțiunii penale	25
1.3. Desfășurarea acțiunii penale	26
1.3.1. Punerea în mișcare a acțiunii penale	26
1.3.2. Exercitarea acțiunii penale	26
1.3.3. Stingerea acțiunii penale	27
1.4. Continuarea procesului penal la cererea suspectului sau inculpatului	28
§2. Acțiunea civilă	28
2.1. Noțiunea, factorii și condițiile exercitării acțiunii civile în procesul penal	28
2.2. Trăsăturile acțiunii civile în procesul penal	30
2.3. Exercitarea acțiunii civile	30
2.3.1. Dreptul de opțiune al persoanei vătămate în legătură cu exercitarea acțiunii civile	30
2.3.2. Constituirea ca parte civilă se poate face până la începerea cercetării judecătorești	31
2.3.3. Tranzacția, medierea și recunoașterea pretențiilor civile	31
2.4. Rezolvarea acțiunii civile în procesul penal	31
2.4.1. Admiterea acțiunii civile în tot sau în parte	32
2.4.2. Respingerea acțiunii civile	32
2.4.3. Nesoluționarea acțiunii civile	33

Capitolul al IV-lea. Competența în materie penală	34
§1. Noțiunea și formele competenței în materie penală	34
§2. Competența instanțelor judecătorești	36
2.1. Competența judecătoriei	36
2.2. Competența tribunalului	36
2.3. Competența tribunalului militar	37
2.4. Competența curții de apel	37
2.5. Competența curții militare de apel	38
2.6. Competența Înaltei Curți de Casație și Justiție	39
§3. Competența organelor de urmărire penală	40
§4. Instituții legate de competența în materie penală	41
4.1. Prorogarea de competență	41
4.2. Declinarea de competență	41
4.3. Excepția de necompetență	41
4.4. Conflictul de competență	42
§5. Incompatibilitatea și strămutarea	42
5.1. Incompatibilitatea	42
5.2. Strămutarea	42
 Capitolul al V-lea. Probele. Mijloacele de probă. Procedeele probatorii	 44
§1. Probele în procesul penal	44
§2. Mijloacele de probă și procedeele probatorii în procesul penal	46
2.1. Declarațiile suspectului sau ale inculpatului	46
2.2. Declarațiile persoanei vătămate, ale părții civile și ale părții responsabile civilmente	47
2.3. Audierea martorilor	47
2.4. Confruntarea	48
2.5. Identificarea persoanelor și a obiectelor	48
2.6. Metode speciale de supraveghere sau cercetare	49
2.7. Conservarea datelor informatice	50
2.8. Percheziția	51

2.9. Ridicarea de obiecte și înscrisuri _____	52
2.10. Cercetarea la fața locului și reconstituirea _____	53
2.11. Expertizele și constatările _____	54
2.12. Fotografierea și luarea amprentelor suspectului, inculpatului sau ale altor persoane _____	54
2.13. Comisia rogatorie și delegarea _____	55
Capitolul al VI-lea. Măsurile procesuale _____	56
§1. Măsurile preventive _____	56
1.1. Luarea măsurilor preventive _____	56
1.2. Căile de atac în materia măsurilor preventive _____	57
1.2.1. Plângerea împotriva ordonanței organului de cercetare penală sau a procurorului privind măsura reținerii [art. 209 alin. (14) și (15) C. proc. pen.] _____	57
1.2.2. Plângerea împotriva ordonanței procurorului privind măsura controlului judiciar sau a controlului judiciar pe cauțiune (art. 213 C. proc. pen.) _____	58
1.2.3. Calea de atac împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive în faza de urmărire penală (art. 204 C. proc. pen.) _____	58
1.2.4. Calea de atac împotriva încheierilor prin care se dispune cu privire la măsurile preventive în faza camerei preliminare (art. 205 C. proc. pen.) _____	59
1.2.5. Calea de atac împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive în cursul fazei de judecată (art. 206 C. proc. pen.) _____	59
1.3. Verificarea măsurilor preventive _____	60
1.4. Încetarea de drept a măsurilor preventive _____	61
1.5. Revocarea sau înlocuirea măsurilor preventive _____	62
1.6. Măsurile preventive privite în special _____	62
1.6.1. Reținerea _____	62
1.6.2. Controlul judiciar _____	63
1.6.3. Controlul judiciar pe cauțiune _____	65
1.6.4. Arestul la domiciliu _____	65

1.6.5. Arestarea preventivă _____	66
§2. Măsurile de siguranță _____	68
2.1. Obligarea provizorie la tratament medical _____	68
2.2. Internarea medicală provizorie _____	71
§3. Măsurile asigurătorii, restituirea lucrurilor și restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii _____	73
3.1. Măsurile asigurătorii _____	73
3.1.1. Condițiile generale de luare a măsurilor asigurătorii _____	73
3.1.2. Contestarea măsurilor asigurătorii _____	74
3.1.3. Verificarea măsurii asigurătorii _____	75
3.1.4. Procedura sechestrului _____	75
3.1.5. Poprirea _____	76
3.2. Restituirea lucrurilor și restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii _____	76
3.2.1. Restituirea lucrurilor _____	76
3.2.2. Restabilirea situației anterioare _____	77

Capitolul al VII-lea. Actele procesuale și procedurale

comune _____	78
§1. Generalități privind actele procesuale și procedurale _____	78
1.1. Distincția dintre actele procesuale și actele procedurale _____	78
1.2. Modificarea actelor procedurale _____	78
1.3. Îndreptarea erorilor materiale _____	78
1.4. Înlăturarea unor omisiuni vădite _____	79
§2. Unele acte procesuale și procedurale comune _____	79
2.1. Citarea _____	79
2.2. Mandatul de aducere _____	83
§3. Instituții care au legătură cu actele procesuale și procedurale _____	84
3.1. Termenele în procesul penal _____	84
3.2. Sancțiunile procedurale penale _____	86

3.3. Cheltuielile judiciare	88
3.4. Amenda judiciară	90

Spețe **92**

I. Noțiuni generale privind procesul penal și dreptul procesual penal. Principiile fundamentale ale procesului penal în România	92
II. Participanții în procesul penal	94
III. Acțiunile în procesul penal	95
IV. Competența în materie penală	99
V. Probele. Mijloacele de probă. Procedeele probatorii	100
VI. Măsurile procesuale	102
VII. Actele procesuale și procedurale comune	106

Teste-grilă **109**

I. Noțiuni generale privind procesul penal și dreptul procesual penal. Principiile fundamentale ale procesului penal în România	109
II. Participanții în procesul penal	112
III. Acțiunile în procesul penal	115
IV. Competența în materie penală	120
V. Probele. Mijloacele de probă. Procedeele probatorii	124
VI. Măsurile procesuale	129
VII. Actele procesuale și procedurale comune	140

Răspunsuri spețe **146**

I. Noțiuni generale privind procesul penal și dreptul procesual penal. Principiile fundamentale ale procesului penal în România	146
II. Participanții în procesul penal	148
III. Acțiunile în procesul penal	149
IV. Competența în materie penală	151
V. Probele. Mijloacele de probă. Procedeele probatorii	153
VI. Măsurile procesuale	154
VII. Actele procesuale și procedurale comune	157

Răspunsuri teste-grilă	160
I. Noțiuni generale privind procesul penal și dreptul procesual penal. Principiile fundamentale ale procesului penal în România	160
II. Participanții în procesul penal	163
III. Acțiunile în procesul penal	165
IV. Competența în materie penală	169
V. Probele. Mijloacele de probă. Procedeele probatorii	172
VI. Măsurile procesuale	174
VII. Actele procesuale și procedurale comune	181